

FOTO-Btz. 68361

Baron Lewe

c.cf. T

FRANSE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

via DWS, DGPZ en S

DGM

Betreft: Franse wijzigingsvoorstellen EDC/

Voor conclusies zie punten 8, (9 en 10) en 22.

1. Nauwkeurige studie van de Franse voorstellen doet zien dat de Fransen toch wel ernstig aan het wezen van het Verdrag tornen. Dat de Fransen onder invloed van het bezoek van Dulles ook maar enig water in hun wijn zouden hebben gedaan, blijkt uit niets; integendeel.
2. De vraag rijst echter of Nederland definitief stelling tegen de Franse voorstellen moet nemen.
3. Nederland heeft in de N.B.G. toegestemd terwille van een spoedige Duitse herbewapening. Zij maakt zich - binnenskamers - geen illusies omtrent de "bijkomende voordelen" van het Verdrag, als b.v. gunstige invloed op een gezonde ontwikkeling der Europese integratiegedachte; de gedurende de laatste maanden onderkende terugkeer van sterk nationale tendensen laat zulke illusies niet toe.
4. Zolang dan ook de Franse voorstellen geen wezenlijke Nederlandse belangen aantasten, zouden deze voorstellen Nederland eigenlijk koud kunnen laten; Nederland behoeft zich geen voorvechter te tonen van het Verdrag om des Verdrags wille zelve.
5. Wat Nederland echter wel dient te vermijden, is dat de Franse voorstellen zouden leiden tot "protracted international negotiations", welke onvermijdelijk een uitstel van de Duitse inschakeling bij de West-Europese verdediging ten gevolge zouden hebben. Ook past het niet in de Nederlandse politiek

dat de voorstellen voor de Duitsers onaanvaardbaar zouden zijn en er ernstige stagnatie in de Duitse toetreding tot de Westerse verdediging zou ontstaan. Door Nederland ware na te streven de onderhandelingen over de Franse voorstellen snel en eenvoudig te doen verlopen.

6. Het lijkt dat Nederland twee wegen openstaan:
- a. positieve afwijzing der Franse voorstellen, onder gelijktijdige bepleiting van Duits lidmaatschap van de NATO; of
  - b. voor zichzelf vaststellen van de punten uit de Franse voorstellen, waarop Nederland - uit puur eigenbelang - bepaaldelijk niet kan ingaan; vervolgens zich verzekeren van steun van de verdragpartners, zowel als van U.K. en U.S.A., ten aanzien van die punten; daarna trachten tot een spoedigste opening der onderhandelingen te geraken. De te volgen onderhandelingstaktiek ware nader te bezien.

7. Positieve afwijzing der Franse voorstellen, onder gelijktijdige bepleiting van Duits lidmaatschap van de NATO heeft alleen zin, indien zulks praktisch bereikbaar is.

Volgens uitlatingen van de heer Dulles is dit niet bereikbaar. Opname van Duitsland in de NATO komt inderdaad voor voorshands politiek niet realistisch te zijn.

Wagegaan zou kunnen worden of Frankrijk, gesteld voor het alternatief: Duitsland in NATO, (eventueel gecombineerd met een garantie-uitbreiding van de NATO voor wat betreft agressies door één der NATO-landen zelve) of geen Duitse herbewapening, inderdaad het laatste zou kiezen. Het lijkt echter

niet opportuun dat Nederland in deze de kat de bel
aanbindt; hoogstens zou kunnen worden overwogen zulks
in Benelux verband te doen.

8. Reëler lijkt dat Nederland zich bereid verklaart
te onderhandelen.

9. In dat geval lijkt het opportuun dat Nederland
publiekelijk de Franse voorstellen als niet meer dan
interpretaties van geringe strekking en van onderge-
schikt belang voorstelt; het lijkt in dit geval niet
verstandig de zaak op te blazen en b.v. het Nederland-
se Parlement onnodig te verontrusten. De Regering zou
zich dan wellicht in een moeilijke onderhandelings-
positie manoeuvreren.

10. Binnenskamers echter zou, zowel tegenover de
Fransen als in vertrouwelijk contact met de mede-
partners en met U.K. en U.S.A., Nederland wellicht
verstandig doen van zijn ontstemming over de Franse
voorstellen blijk te geven.

In deze voorstellen zijn inderdaad enkele voor
Nederland bepaaldelijk onaanvaardbare passages;
door Nederland ware te trachten in beginsel te
bereiken dat dorden - U.S.A., Duitsland en Italië -
in deze de spits afbijten.

Die passages, die Nederland wel aanvaardbaar
acht, kan zij altijd nog als "concessies" accepteren.

11. Thans de voorstellen zelve beziend, valt op dat
verschillende paragrafen onduidelijk gesteld zijn.
(B.v. Projet de convention etc., Art.I, 2e alinea,
Art.IV, 2e alinea; Accord pour l'application etc.,
Art.1er; Projet de protocole interpretatif de
l'article 75, art.i; Projet de protocole interpreta-
tif de l'article 107, art.4.)

In nauw contact met de Nederlandse Delegatie war
tot een duidelijke vaststelling der Franse bedoelingen

12. De voorstellen één voor één beziend, moge het volgende worden opgemerkt:

Accord concernant l'article 13 du Traité.

Het hier gestelde lijkt acceptabel. De uitwerking hiervan, zoals voorgesteld in "Protocole entre les Etats signataires du Traité Instituant la Communauté Européenne de Défense" en de "Résolution du Conseil Atlantique", is echter niet acceptabel.

Frankrijk stelt hier voor dat SHAPE dient "faire droit aux demandes...." voor wat het wegtrekken der Franse eenheden betreft, hetgeen in de praktijk automatische toestemmingsplicht zijdens SHAPE zou betekenen. Het schijnt intussen dat Washington hier reeds afwijzend tegenover staat.

Voorts wil Frankrijk unilateraal met SHAPE over de vervanging der weggehaalde onderdelen onderhandelen; hierbij ware echter - cf. gestelde art. 13 van het Verdrag - te insisteren dat zowel het Commissariaat als de Raad erbij wordt betrokken, argumenterend dat zulks valt onder de "militaire ... gevolgen .... etc.". (Zie laatste alinea art. 13) In uiterste geval zou Nederland dienen te bedingen dat althans de NATO-Council, en niet alleen SHAPE, in deze beslissende bevoegdheid krijgt.

13. Statut et Régime Financier des Contingents non Allemands de la Communauté Stationnés en Allemagne.

Opvalt dat de Fransen geen gelijkstelling met Amerikanen en Britten verlangen.

Overigens is het voorstel zeer discriminerend ten aanzien van de Duitsers; art. 28 van de Overeenkomst betreffende de rechtspositie lijkt er met de haren bijgesleept te zijn.

Intussen lijkt een en ander voor Nederland van minder belang, mits de consequenties niet schadelijk

zijn voor de Nederlandse economische belangen in het geval dat Nederlandse troepen in Duitsland worden gestationneerd. Ook moet een en ander een behoorlijke Duitse bewapening niet in de weg staan, als gevolg van het aan Duitsland opleggen van te hoge lasten.

14. Conditions dans lesquelles l'Aide Extérieure sera donné à la Communauté.

Hierin staat niets nieuws. Nederland zij echter uiterst voorzichtig dat de uitwerking hiervan niet - direct of indirect - ten koste van Nederland gaat.

15. Convention Relative à l'Interchangeabilité des Personnels Militaires Français des Armées de Terre et de l'Air.

Letterlijk genomen staat hierin niets of weinig, hetgeen strijdig is met het Verdrag.

Art.I, 2e alinea, is niet duidelijk.

Art.III geeft een nadere uitwerking van het wat vage art.23 van het Mil.Prot.

In art. IV, 2e alinea komt de "aap meer uit de mouw"; "... il appartiendra au Gouvernement français d'adapter à ce statut (de C.E.D.) celui des Forces nationales".

Art.V zegt dat andere landen met overzeese gebieden dezelfde rechten kunnen krijgen; niet duidelijk is hoe de positie voor Duitsland, Italië en Luxemburg zal zijn.

De gehele Convention is kennelijk opgesteld om aan de eis van "l'unité et l'intégrité des forces françaises" tegemoet te komen, zowel om de eisen van handhaven van eigen "Statut" en "Administration" te realiseren.

16. Dit komt nog duidelijker tot uiting in het Accord pour l'Application des Articles 10 et 31 du Traité et de la Convention relative à

l'Interchangeabilité des Personnels Militaires

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Art.1 hiervan is onduidelijk, behalve de wens "pour harmoniser les règlements.... etc.", hetgeen kennelijk beduidt dat alle regelingen der E.D.G. zich zoveel mogelijk aan de Franse regelingen dienen aan te passen.

In art.3 keren de Fransen het Verdrag helemaal om; in plaats van dat het Commissariaat: "peut consentir des délégations etc.....", wordt hier gezegd dat "le Gouvernement français peut consentir des délégations temporaires d'attributions au Commissariat"!

17. Intussen komt het voorgestelde in de Convention zowel als in het Accord tegenwoordt aan vele ook in Nederland levende wensen met betrekking tot personeelsbeleid. Dit voorshands te laten blijken lijkt echter niet verstandig.

Nederland zou over beide uiteindelijk wel tot een vergelijk kunnen geraken. Het is gunstig dat Frankrijk wel over uitwisseling van personeel, doch niet van eenheden spreekt, hetgeen het gevaar van materieelafvoer belangrijk vermindert.

Een en ander ware - in het bijzonder door Oorlog - nader te bestuderen.

18. Protocol Relatif à la Ponderation des Voix
Lijkt acceptabel en onder bepaalde omstandigheden voor Nederland zelfs voordelig.

19. Protocole Interpretatif de l'Article 75
Par.1 is onduidelijk; alvorens hierover klaarheid bestaat, kan over dit Protocol niet worden geoordeeld.

20. Protocole Complémentaire Concernant les écoles
De Fransen willen kennelijk hun niet E.D.G.-strijdkrachten zoveel mogelijk trainen op E.D.G.-kosten (denk aan dure jet vliegertraining van

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Op voorwaarde dat een duidelijke financiële regeling inzake het gebruik der scholen de Fransen dit voordeel ontnemt, kan hiertegen van Nederlandse zijde weinig bezwaar bestaan.

21. Protocole interprétatif de l'Article 107

Dit voorstel is geheel nieuw en bevat bedenkelijke aspecten.

In de praktijk maakt het de Franse wapenindustrie los van de beperkende E.D.G.-bepalingen, terwijl deze voor de andere partners bindend blijven. Deze laatsten hebben namelijk nooit zoveel troepen overzee dat de bepalingen van dit Protocol voor hen van enige reële waarde zouden zijn.

Een en ander ware - in het bijzonder door Economische Zaken - nader te bestuderen.

22. Concluderend lijkt het voorshands dat:

- a. "Accord concernant l'article 13" - althans in de voorgestelde uitwerking vervat in "Protocol entre les Etats signataires" en "Résolution du Conseil Atlantique" - is onaanvaardbaar;
- b. "Statut des contingents stationnés en Allemagne" valt over te onderhandelen;
- c. "Aide Extérieure" valt over te onderhandelen;
- d. "Convention à l'interchangeabilité" en bijbehorend "Accord" valt over te onderhandelen;
- e. "Protocole pondération des voix" valt over te onderhandelen;
- f. "Protocole interprétatif de l'article 75" dient allereerst nadere toelichting;
- g. "Protocole concernant écoles" valt over te onderhandelen;
- h. "Protocole interprétatif art.107 is bedenklijk; oordeel opgeschort.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

23.   Separaat moge worden overgelegd een aantekening ten behoeve van U.E.'s onderhoud met de Kamer-commissie, welke aantekening gesteld is in de geest van pt.9.
24.   Voor wat Parijs betreft, lijkt het opportuun voorshands te volstaan met het verzoeken van nadere inlichtingen omtrent onduidelijke passages en het aftasten der Franse bedoelingen, zomede de reacties van derden.

's Gravenhage, 13 Februari 1953

[vA 13/12]

Aantekening inzake de Franse Protocollen

1. De Franse voorstellen vallen uiteen in drie groepen:
  - a. voorstellen teneinde de Fransen in staat te stellen hun verplichtingen in hun overzeese gebieden, in het bijzonder Indochina, na te komen;
  - b. voorstellen teneinde "l'unité et l'intégrité des forces françaises" zoveel mogelijk te waarborgen;
  - c. voorstellen voor uitzonderingspositie van niet Duitse strijdkrachten in Duitsland.

2. De voorstellen sub a - inzake behoeften overzeese gebieden - bestrijken zowel de personeelsvoorziening als de uitrusting van deze strijdkrachten. De Fransen beogen waarborgen te verkrijgen inzake de toepassing van art.10 van het Verdrag, zomede bepaalde faciliteiten met betrekking tot art.107 van het Verdrag.

Bovendien wensen de Fransen, onafhankelijk van hun daadwerkelijk aandeel aan strijdkrachten in de E.D.G. op een bepaald ogenblik, de forfaitaire stemmenweging bedoeld in art.43 bis, voorshands te handhaven, teneinde het evenwicht tussen Duitsland en Frankrijk te verzekeren.

De tot nu toe aan de Nederlandse Regering voorgelegde teksten zijn nog niet op alle punten duidelijk. Nadat opheldering verkregen is, zal hierover binnen het kader van de Interim Commissie worden onderhandeld.

De Regering zal deze onderhandelingen nauwkeurig kunnen volgen. Voorzover hierbij geen Nederlandse belangen in het gedrang komen, is de Regering - met begrip voor de Franse moeilijkheden in Inco-China - in principe bereid in deze tot overeenstemming te geraken. Of zulks mogelijk zal zijn is nog niet te overzien.

3. De voorstellen sub b - inzake waarborgen met betrekking tot "l'unité et l'intégrité des forces françaises" - hebben betrekking op promotieregelingen, op benoemingen van officieren, op administratie en scholing van personeel enz.

In sommige gevallen komen deze voorstellen tot op bepaalde hoogte tegemoet aan desiderata in Nederlandse militaire kringen.

Anderzijds zijn de voorstellen - althans voorzover zij in hun huidige vorm duidelijk zijn - discriminerend ten aanzien van Duitsland.

Verschillende aspecten der betreffende Franse protocollen vereisen een nadere uitleg.

De Nederlandse Regering is in principe bereid over deze protocollen te onderhandelen en zal hierbij nauwgezet voor het belang der Nederlandse strijdkrachten waken. Het lijkt dat overeenstemming zal kunnen worden bereikt.

4. De voorstellen sub c - inzake uitzonderingspositie van niet Duitse strijdkrachten in Duitsland - regarderden voorshands Nederland niet.

De Nederlandse Regering zal echter aan de onderhandelingen deelnemen, gezien de mogelijkheid dat te zijner tijd ook Nederlandse strijdkrachten in Duitsland gestationneerd zullen worden.

De Nederlandse Regering zal slechts dan tot overeenstemming in deze bereid zijn, indien vaststaat dat noch de economische en sociale toestand der betrokken landen, noch die van Duitsland door de voorgestelde regelingen verstoord wordt.

5. Het is de Kamercommissie bekend, dat het vrijgeven van teksten waarover nog onderhandeld moet worden, uiterst belemmerend op zulke onderhandelingen werkt, en zelfs deze practisch onmogelijk maken.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Te Parijs is dan ook overeengekomen dat zulks niet unilateraal door één der regeringen zal geschieden, en dat met name de Franse Assemblée niet avant het einde der onderhandelingen - zoals normaal is - zal worden ingelicht.

Mocht de Nederlandse Regering blijken dat anders gehandeld wordt, dan zal ook zij niet aarzelen de volksvertegenwoordiging onmiddellijk inzage van stukken te geven.

Normaal gesproken zal de Regering zorgdragen dat de Kamers - cf. de gebruikelijke procedure - onmiddellijk na ondertekening der eventuele aanvullings- cq. interpretatieprotocollen, deze voorgelegd krijgt ter nadere goedkeuring.

's Gravenhage, 13 Februari 1953

[H 13/2